

سان مىڭداغان كورىكتى اۋىل - قىستاق قۇرىلدى، سان مىڭداغان شارۋا بۇقارا باقتقا كەنەلدى

(باسى 1 - بەتتە)

بىرنەشە جىلدىڭ الدىنداى سول كورنىس قاشاندا بۇان چىچۇڭىڭ ەسەننە كەتپەيدى —
2015 - جىلى 5- ايدا باس شۇجى شي جىنپىڭ جىياڭغا كەلىپ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە، بۇان چىچۇڭنىڭ ۋەينە بارىپ، قىستاق تۇرغىنلارنىڭ ۋاكىلدەرەيمەن تىزەلەسە وىتىرىپ سىر شەرتتى. كوپشىلىكتىڭ جاعايدىى تانىستىرۋىن تەڭداغاننان كەيىن، باس شۇجى شي جىنپىڭ بىلاى دەپ اتاپ كورسەتتى؛ بۇل ارا تابيعى وتتەڭى قاهبابسى، “كوركەم ەكونوميكا”، تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ — باعالى بايلىق دەگەن قىسىندى دالەلدەدى.

شەت - شالەي، ەشەسۇ ارال قىستاقنان السى - جاقىنغا ايگىلى “يىتتەرنەتتە تانىمال قىستاققا”، “ۇلكى كورسەتۋ قىس- تامىنا” اينالغان شىنجيان قىستامىنىڭ “كوركەم ەكونوميكا” ارقىلى تونداي تۇرلەنگەن اڭگىمەسى “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىن” ىلگەرلەلتەۋ بارىسنداى جىجياڭداى سانسىز اۋىل - قىستاق- تىڭ وزگەرسىنىڭ قىشام كورنىسىنە اينالدى.

20 جىلدىڭ الدىندا جىجياڭداى قالىڭ اۋىل - قىستاق-

تىڭ كورنىسى مۇلدە وزگەشە ەدى.

سول جىلداردى اۋىزعا العاندا، قىستاق تۇرغىنلارنىڭ ەسىندە مىنالار تەرەڭ ساقالغان: قالىڭ اۋىل - قىستاققار “دامۇ كۇيزەلسىنە” ەوپ كەلدى، ەكونوميكاسى قارىشتاي دامىغانەن قىستاققاردىڭ كەلبەيتى كوڭىل كونىشتەيدىى، بىرەۋلەر: “قىستاققاردى ارالاساڭىز، قىستاق بىتكەننىڭ ىڭ-اى. رى قوقىر - قوقسىق قىستاق كەكەنن كورەسىز”، - دەپ بەينە- لەسە، ال كەيىىر شارۋالار: “تاڭ اتقاننان كۇن باقتانغا دەيىن اقشا تاۋىپ، قوقىر - قوقسىق اراسىندا اقشا ساناپ، شىپاخانادا اقشا جۇمساۋ”، - دەپ سۇرەتتەگەن دە ەدى. ەكونوميكانىڭ دامۇى مەن ورتانى قورعاۋدىڭ قانتىنا-

سىن قالاي ىبر جايلى ەتۇ كەرەك؟

تەكسىرىپ - زەرتتەمەڭنىڭ سويلەۋ ۇقىى جوق. قىسقا عانا 1۱8 كۇندە ۱۱ ايپاق، قالانى ارالادى، جىجياڭغا قىزمەتكە كەلگەننە ۇزاق ۋاقىت بولماعان شي جىنپىڭ قىس- تاققاردى ىبرى - بىردەن ارالاپ ەڭجەيى - تەڭجەيىلى تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزدى. ماسەلەنى باىدار ەتۇگە تا- باندى بولپ، ىشكەرەيلەى تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، جاعايدى تولق ۇقسقاننان كەيىن، اۋىل - قىستاقنىڭ ەكونوكيا- لىق ورتاسىن جاقسارتۇدى، شارۋالاردىڭ تۇرمىس ساپاسىن جوعارلاتۇدى وزەك ەتكەن قىستاققاردى رەتتەۋ - وڭاۋ قۇرد- لىسى ۇلكەن ارەكتى ويى بىرتىندەپ تولستى.

بۇل كورەگەن، تەرەڭنەن تولعالغان تارىجىي سىياتى

يىنجەنەريا —

2003 - جىلى 6- ايدا سول كەزەدە ولكەلىك پارىتكومە- نىڭ شۇجىي مىندەتتىن وتەيتىن شي جىنپىڭنىڭ باستاماسى مەن باسقارۇنىندا، اۋىل - قىستاق ۇندىرىس، تۇرمىس، ەكولوگيا ورتاسىن جاقسارتۇ سىندى قورشاعان ورتانى جاق- سارتۇدى ماڭىزدى ەتۇيىن ەتىپ، جىجياڭ تۇتاسى ولكە بو- يىنىشا “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ” يىنجەنەرياسىن باستادى؛ 5 جىل ۋاقىت جۇمساپ، تۇتاسى ولكەدەن 10 مىڭغا جۇىق اكىمشىلك قىس- تاقى تاڭداپ جايلى بەتتىك رەتتەدى، وڭادى، مۇنىڭ ارا- سىنداى 1000عا تايپۇ سەنترلى قىستاقى جىپايى دوڭگەلەك داۋلەتتى بولۇدان ۇلكى كورسەتۋ قىستاعى ەتىپ قۇردى.

” مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ” يىنجەنەرياسى — جاڭاشا اۋىل - قىستاق قۇ- رىلىسنى ىلگەرلەلتەۋدەڭى جەتەكشى يىنجەنەريا، قالا مەن اۋىلدا اۋىل شارۋاشلىغىن، اۋىل - قىستاقى، شارۋالاردى گۇلدەندىرۇدى ىبر تۇتاس جوسپارلاۋدىڭ ۇنىمىدى تۇتقا- سى، سان مىڭداغان شارۋانى باقتقا كەنەلتەننن جۇرت تىلە- گى يىنجەنەرياسى، اناعۇرلم كوپ قىستاقى تىرىشلىك تىنىسس- ننا، ويمىرشەڭدىككە تولى جانە ەرەكشە باۋرەمىدلىققا يە كوركەم اۋىل - قىستاققا اينالدىرۇ كەرەك.” شي جىنپىڭ دانىشپاندىقەن بولاشاقى جوسپارلادى.

2003 - جىلى 7- ايدا شي جىنپىڭ جىجياڭ ولكەسىنىڭ وڭىرلىك وڭاۋنىىڭ جايى تۇعرناماسى جانە جالپى جوباسى بولغان “سەگىز ستراتەگياسىن” العا قويدى، مۇنىڭ ىشىندە “ەكولوگىيالىق ولكە قۇرىپ، ‘جاسىل جىجياڭدى’ تۇلعالاۋ- دى” العا قويدى، “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسى” مىنە مۇنىڭ ماڭىزدى تۇتقاسى.

ۇلى جوبا كەسىكىندەپ، تۇلەاسىن تۇرغىزدى. جىجياڭدا قىزمەت سىتەگەندە شي جىنپىڭ 2003 - جىلى “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەريا- سىن” باستاۋ ماجىلىسىنە جانە ۇرتىس 3 جىلىى “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسى” جۇمىسى باسى ماجىلىسىنە قاتناسىپ ەارى ەسوز سويلەپ، “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىس- تاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىنىڭ” اقتاربلۇنىنا بەتالسسى كورسەتتى. وسدان كەيىن، ولكەدەڭى “ەبرىنىشى باشى” وسى قىزمەتتى تىكەلەي يىگىرۇ جىجياڭنىڭ ەز كەزەك ولكە- لىك پارىتكومىنىڭ جاي تۇسسە دە جىلجىپايتىن دادەسدىنا

اينالدى.

قىلاسى قويا قام جەپ، قۇلىشنا جەتەكشىلىك ەتتى. پارتيا 18 - قۇرلىتايىنان بەرى باس شۇجى شي جىنپىڭ “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىن” ىشكەرەيلەى ىلگەرلەلتەۋ جوينىدە تالاي رەت ما- ڭىزدى نۇسقاۋ بەرىپ، بەكىتۇ جازىپ، ايقىن تالاپ قويدى:

20۱3 - جىلى 5- ايدا باس شۇجى شي جىنپىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋ بەرىپ بىلاى دەپ باسا دارىپتەدى: جىجياڭ ولكەسى ورسىتەتكەن “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىس- تاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىنىڭ” تاجىرىبەلەرىن مۇقيات قورىتىنىدلاۋ ەارى جالپىلاستىرۇ كەرەك. جەىر - جەىر جاڭاشا اۋىل - قىستاق قۇرىلىسنى ورسىتەتۇدە جەىر- گىلىكتى جاعايداعا قاراي سىتەپ، تۇرگە ايرىپ جەتەكىش- لىك ەتۇگە، جوبانى الدەيمەن اقتارپ، مەحازىمەدى كە- مەلدەندىردۇگە، ماڭىزدى ەتۇينىدى كورنەكتىلەندىرىپ، ىبر تۇتاس جوسپارلاپ سايكەستىرۇگە تاباندى بولپ، ۇزاق ۋاقىت قاجىرلىلقپەن قۇلىشىۇ ارقىلى اۋىل - قىستاق- تىىڭ ۇندىرىس، تۇرمىس شىارت - جاعايدىىن جىپايى جاقسارتۇ كەرەك.

2015 - جىلى 5- ايدا باس شۇجى شي جىنپىڭ جىجياڭ- دا تەكسەرۇ - زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە جوۇشان قالاسى دىجىحاي رايونى شىنجيان المۇەمەتتىك اۋماعىنا باردى. باس شۇجى شي جىنپىڭ تەكسەرۇ - زەرتتەۋ بارىسندا بىلاى دەدى: بۇكىل ەلدەگى كوپتەگەن جەردىڭ ەبارى كورىكتى اۋىل - قىستاق قۇرۇدا، ىبرى ەولىمى جىجياڭنىڭ تاجىرىبە- سىن قايىلدادى. جىجياڭنىڭ تاۋى جاسىل، سۋى تۇنىق، سول جىلدارى “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىس- تاقى رەتتەۋ - وڭاۋدى” ورسىتەتۇ، شىنمەن، ەرتە يىگەردى- دى، كورەگەندىكى بار. جىجياڭنىڭ تاىى دا قايرىتاتانا ەتۇ- سىپ، ۇزدىكىسىز الدا ەجۇرۇن ۇمەت ەتەمەن.

20۱8 - جىلى 4- ايدا باس شۇجى شي جىنپىڭ ماڭىز- دى نۇسقارۇ بەرىپ، جىجياڭنىڭ جاقسى تاجىرىبەلەرىن، ادىستەرىن ىشكەرەيلەى جالپىلاستىرىپ، جەىرگىلىكتى جاعايداعا قاراي سىتەپ، دالەپ - ەال شارا قولدانۇدى، “ناتىچە يىچە- نەرياسىمەن”، “وبراز يىنجەنەرياسىمەن” شىۇغىلدىنانۇدى، جۇمىستاردى ىبرىنىڭ سوڭىنان ىبرىن، جىلدان - جىلغا جالعالپ سىتەسۇدى، ەكونوكياسى قونىسقا جايلى كورىكتى اۋىل - قىستاقى ويداعىداي قۇرىپ، قالىڭ شارۋالاردىڭ اۋىل - قىستاقى گۇلدەندىرۇ بارىسندا اناعۇرلم كوپ تابسى سەزمىنە، باقتى سەزمىنە يە بولۇننا مۇكىمىدىكى جاساۋدى تالاپ ەتتى.

20۱8 - جىلى 10- ايدا باس شۇجى شي جىنپىڭ ماڭىز- دى بەكىتۇ جازدى: جىجياڭداى “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ” يىنجەنەرياسى ەرتە باستالدى، بەتالسسى دۇرىس، ونىمەدىلىگى جاقسى، بۇكىل ەلدە ونەگەلىك رولعا يە بولپ قانا قويماي، حالقارا- دا دا موينداۋعا يە بولدى. تاجىرىبەلەردى ىشكەرەيلە قو- رىتىنىدلاپ، جەىر - جەردى بەلگىلەنگەن نىساناعا قاراي ۇزدىكىسىز كۇش سالۋعا، ۇزاق ۋاقىت ەڭبەكتەنۇگە جەتەك- ەتىپ، قۇزاب، كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسنىڭ جاڭا تاراۋىن ۇزدىكىسىز جازۇ كەرەك.

ۇستانمى جاعىندا جەتەكشىلىك ەتتى، جوبانى الدەيمەن اقتاردى، ۇلى جوبا ازىرلەدى. قورشاعان ورتادان تارتىپ وندىرىسكە، ودان تۇرمىسقا، ەكولوگياغا دەينىڭى تەرەڭ قايتارىلى وزگەرمىس كەڭ - بايتاق اۋىل - قىستاقنا ۇزدىكىسىز ىلگەرلەننلۇدە.

بۇل تىنباي ۇزدىكىسىز كۇش سالىپ، تاباندىلىقپەن ەڭبەك ەتكەن ۇزدىكىسىز كۇرەس جۇرگىزۇ — يۇيسۇن قىستاعىنا كىرسەڭىز، وركەش - وركەش تاۋلار، سىلدىراي اققان سۇلار، بىرعالىپ تۇرغان بامبۇكتەىر، تۇرلىشە جاسىل تۇستەر كوز الدىڭىزدا كوسىلەدى.

”يىىل دۇان - ۇ مەرەكەسىندەڭى ساۋدا بۇرىنى جىل- داراداعىدان دا جاقسى بولدى”. چۇنلىن ساياجىانىىڭ قويايە- نى پان چۇنلىن قوناققاردى كۇتە ەجۇرىپ شاتاننا بىلاى دەدى: “بۇرىن يۇيسۇن قىستامىنىڭ بۇڭكىندەي بولارىن ويلاپ كورمەگەن ەدىم، ۇز جولىمدى دۇرىس تاڭدادىم دەپ ويلايمەن”.

20 نەشە جىلدىڭ الدىندا “تاسى شارۋاشلىغىن” دامىت- قاندىقتان، يۇيسۇن قىستامىنىڭ تاۋى “ناقىر تاۋعا” اينالىپ، سۋى “جىياڭيۇ سورياسى” بولغان. كەشەڭگى قىتالسىنن ۇمەت- پاعان يۇيسۇن قىستامىندامىلار ۇمىر ەسۇرۇ ەدىسىن وز- گەرتۇدى، “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىنىڭ” شىغىس جەلپمەن كەندەر- دى جانە سەمەنت زاۋودتارىن ركەس - تىركەس جاپۇدى، توقە- تاتۇدى ۇيعاردى. چۇنلىن ساياجايى — يۇيسۇن قىستامىندا كەندەر جابىلعاننان كەيىن اشىلعان تۇڭغىش حالقتىق تۇسەلجانا.

2005 - جىلى 8- ايدا سول كەزەدە جىجياڭ ولكەلىك پارت- كوهنىڭ شۇجىي بولپ تۇرغان شي جىنپىڭ يۇيسۇن قىستامىنا قىزمەت تەكسەرۇگە بارغاندا يۇيسۇن قىستامىنىڭ ەدىسىن بىلگەننەن كەيىن “كورەگەن شارا” دەپ باعا بەردى ەارى تۇڭغىش رەت “تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ — باعالى بايلىق” دەگەندى ايقىن العا قويدى.

2020 - جىلى 3- ايدا يۇيسۇن قىستامىنا 15 جىلدان كەيىن قايتا سايارايلى بارغاندا جول بويى وزگەرىستەردى ۇز كوزىمەن كورگەن باس شۇجى شي جىنپىڭ سۇيىنە بىلاى دەدى: “يۇيسۇن قىستامىنىڭ قازىرگى قول جەتكىز- گەن ناتىچەلەرى جاسىل دامۇ جولىنىڭ دۇرىس ەكەندىكىن، جولدى دۇرىس تاڭدادىغاننان كەيىن تاباندىلىقپەن جۇرە بەرۇ كەرەكتىكىن دالەلدەدى”.

جاسىل جولعا بەت العان يۇيسۇن قىستامى ەشقاشان توتقناپ كورگەن مەمەس. كورىكتىكى ورتاعا سۇيەنىپ، شارۋالار شاتىعى ساياجىانىىڭ ساۋدامسى كۇسەت بولدى، اۋىل - قىستاق ساياخاتى جاندىاندى، بامبۇك ورمانى ارقىلى كومىر قىشقىل گازىن ەسىمىرىپ ساقاۋدا قىستاقنىڭ “اۋامعا سۇيەنىپ اقشا تاۋىن” جۇزەگە اسىردى. “تاۋعا سۇيەنىپ، تاپاۋاتىن تاۋدان تاپۇدان تاۋدى بايىشىپ، تاۋدى اسىراۋعا دەيىن، ىمىز تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋدىڭ ىبزىدىڭ باقتى ارقاۋد- ىمىز كەكەندىكىن شىنايى سەزىندىك”، - دەدى يۇيسۇن قىستا- ى پارىتيا پاجىيكاسىنىڭ شۇجىي ۋاڭ يۇچىڭ.

يۇيسۇن قىستامىنىڭ جاسىل ەتۇستى كۇش جالعالۇى — “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىنىڭ” ۇزدىكىسىز كۇرەس جۇرگىزۇنىىڭ كارىتىناسى بولدى.

2003 - جىلдан 20۱0 - جىلغا دەيىن “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋدان” ۇلكى كورسەتۇ ارقىلى جەتەكشىلىك ەتىپ، قىستاق ورتاسىن جان - جاقى رەتتەپ - وڭاپ، اۋىل - قىستاقنىڭ اناعۇرلم رەتتى تازا بولۇىن تارتىپپەن ىلگەرلەلتتى؛

20۱۱ - جىلدان 2020 - جىلغا دەيىن “مىڭ قىستاقى سارالاندىرۇ، 10 مىڭ قىستاقى كورىكتەندىرۇ” دەڭگەيىن ىشكەرەيلەى جوعارىلاتىپ، اۋىل - قىستاقنىڭ اناعۇرلم كورىكتى، قونىسقا جايلى بولۇىن ىلگەرلەتتى؛

202۱ - جىلدان قازىرگە دەيىن “مىڭ قىستاقى بولاشاق- قا بەت الدىرۇ، 10 مىڭ قىستاقى بىرگە بايىتۇ” شاراسىن جاڭالاپ، دەڭگەيىن كوتەرىپ “مىڭ قىستاق بولاشاققا بەت العان، 10 مىڭ قىستاق بىرگە بايۇعا اتتانغان، قالا مەن اۋىل- دىڭك توعىسۇى جەبەلگەن، تۇتاسى ۇڭىر جارسايمىدلىققا، كورەكەدىككە تالىپىنغان” جاندى جاعايدىدى قالىپتاستىردى.

جوبا سوڭىندا دەيىن كەسىكىندەلپ، جىلدان - جىلغا جالعالاستىرا سىتەلدى.

بۇل تۇيىننەن كولەمگە دەينىڭى جاڭالانىپ، دەڭگەيى جوعارىلغان تەرەڭ وزگەرمىس —

جول بويى “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسى” اۋىل - قىستاقنىڭ قونىس ورتاسىن رەتتەۋ - وڭاۋدان باستاپ كىرىستى، مۇندا- ى وزگەرمىس وسىمەن عانا شەكىنلەپ قالمايدى:

كىرىستال كاسپى سالاسىنىڭ لاستاۋننان باستاپ “شارا قولدانلىدى”، جىنخۇا قالاسى يۇجياڭ اۋدانىنداى “قارا قو- يىرتپاق، ساسىق وزەن”، “اعارىپ لاستانغان وزەن” كوزدەن غايىمى بولپ، وزەن سۋى تۇپ - تۇنىق بولا ەتۇستى؛

وي جەلىسىندە بۇرىلىس جاساۋ ارقىلى شاۋشىڭ قالاسى يۇەچىڭ رايونى جىانخۇ ەمالسى پوتاڭ قىستامى “گىشئارا وزگەرمىس ەنگىزۇ” ارقىلى قىستاقنىڭ “جاڭا بەينەسىن” بايقاقتى: تاستان زاماناۋى اسپا سومكە ۇلگە- سىن جاساپ، تام قايسىراعسىن جاسىل پويەزگە ۇقساتىپ سىزىپ، قاتەرلى، كونه شاي زاۋودىن اۋىل - قىستاق كوركەموتەىر سارايمنا اينالدىردى...

جىجياڭ ولكەسى 20 مىڭغا جۇىق اۋىل - قىستاق ما- دەنيەت زالىن سالىپ، “قىستامىزدىڭ كەشى”، “قىستامە- مىزدىڭ سپورت جارىسى” سياقتى ايگىلى ماركا نىساندارىنا دەمەۋ بولپ، قالىڭ شارۋا بۇقاراسىنىڭ رۇحانى مەكەنىنە اينالدى...

كوركەم ەكولوگيا قۇرىپ، كوركەم ەكونوميكانى كۇ- شەيتىپ، كوركەم تۇرمىس جاراتقان جىجياڭنىڭ “ئۇش كوركەم توعىسقان” اۋىل - قىستاققارىندا ومىرشەڭدىك كۇش قاۋلادى.

اۋىل - قىستاقى 20 جىلدىق وزگەرىستە ساندى مال- مەت ەك يىلاندىرۇ قۇتانتا يە: “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىنىڭ” رەتتەۋ - وڭاۋ كولەمى ەك العاشقى 10 مىڭ اينالاسىنداى اكىمشىلك قىستاققاردان بۇكىل ولكەدەڭى بارلىق اكىمشىلك قىستاققارعا جالپىلاستىرىلدى؛ جىجياڭ ولكەسى بوينىشا اۋىل - قىستاق تۇرغىنلارنىڭ جان باسىنىدىق قولداىى تابىسى ۇرتىس 38 جىل بۇكىل ەلدەڭى ولكە، اۋتونوميالى رايون- داردا 1 - ورىندا تۇردى؛ قىستاق دارەجەلى كوللەكتىۋ شارۋا- شلىقتىڭ جىلدىق تىجارات كىرىسى 500 مىڭ يۇاننان اسقان اكىمشىلك قىستاققاردىڭ سالىستىرامسى جارىمىنان استى؛ قالا، اۋىل تۇرغىنلارنىڭ كىرىس سالىستىرامسى 2003 - جىلىى 43. ۹2تەن 2022 - جىلىى 1. 90عا ازاپدى...

ولكە وڭىرىنەن بۇكىل ەلگە بەت العان “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەريا- سى” ۇلان - بايتاق جۇڭگو دالاسىندا تىياناقتاپ، تامىر تارتىپ، جۇڭگونىڭ اناعۇرلم كوپ اۋىل - قىستامىنىڭ

كەلبەتىن قايتا سومدادى.

20۱8 - جىلى 9- ايدا “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۇ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسى” بىرلەسكەن مەملەكتەتتەر ۇيىمىنىڭ ەڭ جوعارى قورشاعان ورتا داڭقى — “جەىر شارى قورعاۋشىسى سىيلەننا” يە بولدى. سىلىق تاراتۇ سوزىنىدە بىلاى دەپ باعا بەرىلدى: “بۇنداى اسا ەساتتى بولغان ەكولوگىيانى قالىپنا كەلتىرۇ نىسانى ورتانى قورعاۋ مەن ەكونوميكانى دامىتۇ تەڭ ىلگەرلەتلىسە تونگگەرمىس سىياتى كۇش تۇدەراتىننن ايگىلەدى”.

پارتيا 18 - قۇرلىتايىنىڭ بايانىداماسىندا “كورىكتى جۇڭگو” ورتاعا قويىلدى، پارتيا 19 - قۇرلىتايىنىڭ بايانىداما- سىندا “اۋىل - قىستاقى گۇلدەندىرۇ ستراتەگياسىن اقتارۇ” ورتاعا قويىلدى، 202۱ - جىلى پارتيا ورتالىق كومىيەتتى، مەملەكتەتتىك كەڭەس جوعارى ساپالى دامۇ ارقىلى بىرگە بايۇدان ۇلكى كورسەتۇ رايونىن قۇرۇدى العا قويدى، پارتيا 20 - قۇرلىتايىنىڭ بايانىداماسىندا: “اۋىل شارۋاشلىغىندا قۇتتى ەل قۇرۇدى جەدەلدەتۇ” ورتاعا قويىلدى... “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۇ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسى” اسا قۇندى وي سالدى، ۇلكى اۋىعا بولاتىن مول تاجىرىبەلەرەمەن ۇزدىكىسىز قامداپ، جاڭا داۋىردەڭى “اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق، شارۋالار” سىتەرىنىڭ دامۇىنا جانە اۋىل شارۋاشلىغىن، اۋىل - قىستاقى وسىزامان- داندىرۇ قۇرىلىسنا العا باسۇ بەتئالسىن كورسەتتى.

جىجياڭ ولكەلىك اۋىل شارۋاشلىغى، اۋىل - قىستاق مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى بىلاى دەدى: “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۇ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىچە- نەرياسىنىڭ” وزەكتى ەمانى — شي جىنپىڭ جاڭا ەاۋىر جۇ- كۇشا سوتسىيالىزم پەدىياسىنىڭ دۇنيەگە كوزقاراسى مەن ەدىسا- ماسىنىڭ “اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق، شارۋالار” سالا- سىنداى جاندى امالياتى، قالا مەن اۋىلدىڭ قاتنىساسىنىڭ، ادام مەن تابيعاتنىڭ قاتنىساسىنىڭ تەرەڭدەي رەتتەلۇى، اۋىل - قىس- تاقنىڭ ۇندىرىس تاسىلىندەڭى، تۇرمىس تاسىلىندەڭى، باسقارۇ تاسىلىندەڭى كەلىلى وزگەرمىس.

ايسىندى اماليات تەرەڭ وي سالدى: حالقە- شىلدىق نىتا - نىقلاستان جازباى، رەفورما ۇستان- نىمىنا تاباندى بولپ، جۇيەلى جوسپارلاۋدى ويداعىداى ستەدى

”جىجياڭنان كوركەنمىز جۇڭگونىڭ بولاشاقى ەيىد- ەسى، اۋەلى، بولاشاقى ەدۇنيە ەجۇزىنىڭ بەينەسى!“ 20۱8 - جىلى جۇڭگو جىجياڭنىڭ قىستاق - قالالاشغىن ەكسكۇرسىيالىغاندا، ارالاعانىدا سول كەزەدەڭى بىرلەسكەن مەملەكتەتتەر ۇيىمىنىڭ ورنىنباسار باس حاتتىسى، قوسىمىشا قورشاعان ورتانى جوبالاۋ مەكەمەسىنىڭ اقتارۇشى مەڭگەرۇ- شىسى ەرىك سولجەيىم وسلاى دەگەن ەدى.

20 جىل تىنباي قۇلىشىس جاساپ، “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەريا- سى” دۇنيە ەجۇزىنىڭ بەلسەندى باعاسىنا ۇزدىكىسىز يە بولدى. انگىليا دەيىنبۇرگ داشۇەسىنىڭ پروفەسسورى لىيىستەر بوسۇيك مىنالاردى ەبىلدىردى: “مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۋ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسى” اۋىل - قىستاققا قورشاعان ورتانى زور مولشەردە جاقسارتۇ- مەن بىرگە، ەكونوميكانىڭ دامۇىن جۇزەگە اسىرۇعا بولاتىد- دەسەن دا دالەلدەدى، ونىڭ تاجىرىبەسى باسقا ەلدەرگە، مەيلى دامىعان ەلدەر بولسىن، الدە وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر بولسىن، ۇلكى بولا اлады.

”مىڭ قىستاق ۇلكى كورسەتۇ، 10 مىڭ قىستاقى رەتتەۋ - وڭاۋ يىنجەنەرياسىندا” قانتىلعان تاجىرىبەلەر مىناد- داي وي سالادى: جۇڭگو ۇلكىسىندەڭى وسىزاماندىندىرۇ قۇرىلىسنى ىلگەرلەلتەۋدى وي جەلسىمەن قامداپ قانا قويماي، دۇنيە جۇزىنىدەڭى باسقا ەلدەردىڭ قورشاعان ور- تانى جاقسارتۇننا دا ۇلكى - ونەگە بولارلىق ەمان اлады.

— ادامدى نەگىزەتۇگە تاباندى بولپ، حالقىق تۇرمىسىنىڭ بىرىس - قۇتىن ارتتىرۇدى ەتۇبىرلى شىعار ەتۇ- يىن ەتىپ، بىرگە قۇرۇ، بىرگە يىگىلكەنۇ بارىسندا شارۋالار قاۋىمىنىڭ بەلسەندىلىگى مەن جاسامپازدەنن جوعارىلاتتى.

خالقىق — ەمتىيجان تەكسەرسۇشى. بۇقارا تۇرغىسىنان جازباى، شارۋالار ەك كوڭىل ەبولپ وتىرعان سىتەردەن باستاپ كىرىسىپ، حالقىق تۇرمىسىنداى ۇساق سىتەردى كۇش سالاۋ ەتۇيىنى ەتىپ، قالىڭ شارۋالارعا تاجىبس سەزد- ىمەن، باقتى سەزمىەن ارناۋ كەرەك.

حاججۇۋ قالاسى يۇيچاڭ رايونى شياۋگۇچىڭ قىستامىنا بازساڭىز، اعاتشاردىڭ جاپ - جاسىل بولپ